

Nr 477.

Av herr Nolin m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 128, med begäran om bemyndigande att utfärda bestämmelser om hyresbidrag till ovana skogsarbetare.

I proposition nr 128 har Kungl. Maj:t begärt bemyndigande av riksdagen att utfärda bestämmelser om hyresbidrag till ovana skogsarbetare. Enligt nu gällande bestämmelser får sådant hyresbidrag icke utgå till i arbetskonflikt varande arbetskraft. En uppmjukning av de nuvarande bestämmelserna för att bereda även denna arbetskraft möjlighet att tillgodogöra sig dessa bidrag är syftemålet med den avlämnade propositionen.

Att statsmedel på detta sätt skola utgå till av konflikt berörd arbetskraft anse vi icke riktigt. Samhället bör icke enligt vår mening vidtaga sådana åtgärder, som äro eller kunna tydas som ett ställningstagande i en arbetskonflikt. Kungl. Maj:ts förslag kommer icke enligt vårt förmenande att få någon nämnvärd betydelse i bränslefrågan. Andra åtgärder böra vidtagas för att mera effektivt befrämja landets bränsleförsörjning.

Bränslefrågan har under de senaste månaderna blivit mera aktuell än någonsin. Många äro de faktorer som medverkat till att avverkningskapaciteten av ved ligger på en sådan nivå, att en allmän bränslebrist kan befaras under kommande bränsleår.

En omständighet som här inverkat är vad i propositionen framhålles, att fossila bränslen sedan flera månader tillbaka icke kunnat importeras. En annan orsak är den högst otjänliga väderleken under avverkningsssäsongen. Höstens långa ihållande regnperioder och vinterns ymniga snömängd ha fört med sig, att skogsarbete icke kunnat utföras i normal omfattning. Härtill kommer att marken icke varit tillfrusen, varför vedtransporterna varit ytterligt försvårade. Vad som också i stor utsträckning minskat intresset för vedavverkning är den stora efterfrågan på alla andra värdefullare virkessortiment, som förekommit under denna avverkningsssäsong. En allmän missbelåtenhet i landet bland skogsägarna för den förda prispolitiken på veden har även kunnat iakttagas under de senaste månaderna.

De i proposition nr 128 föreslagna åtgärderna, avsedda att befrämja en större vedavverkning, komma, som vi redan framhållit, icke att nämnvärt

påverka avverkningarna. Bidrag av statsmedel i många olika former till ovan arbetskraft, vilket avsevärt fördyrar de verkliga produktionskostnaderna på veden, bidra till att skapa olust och missmod bland de vana och yrkeskunniga skogsarbetarna. Vedhuggning är inget arbete, för vars utförande fordras någon större yrkesutbildning. Men arbetet är tungt och fordrar för sitt utförande en riklig mängd fysiska krafter samt därtill god träning.

För att den nu i olika avseenden upprörda stämningen på vedfronten skall lugna sig vilja vi framhålla betydelsen av att andra åtgärder komma till användning än de i propositionen föreslagna.

Produktionskostnaderna på veden ha under de år, då avverkningsplikt förelegat, varit i ständigt stigande. Huggnings- och körlöner ha ökat samt särskilt den omständigheten, att lämpliga och väl belägna skogsområden för vedavverkning nu äro uthuggna, har bidragit till kostnadernas höjande. I den mån vedskog ännu finnes kvar måste den hämtas från långt avlägset liggande skogsområden, varför uttransporten av ved till framkomlig bilväg blir avsevärt dyrare än tidigare. Att avverkningarna nu blivit fördröjda och få utföras under våren och sommaren i konkurrens med för denna årstid säsongbetonade arbeten bidrager på sitt sätt till höjda kostnader.

För att få till stånd den intensiva avverkning, som i förevarande läge och efter vinterns exceptionella huggnings- och körningssvårigheter är nödvändig för att vid en eventuellt fortsatt avspärrning hålla vårt lands produktiva liv uppe, synes det oss nödvändigt att frågan om normalpriserna omedelbart tas upp till omprövning. När dessa diskuterades kring julen kunde man inte göra sig någon föreställning om de hinder, som klimat och väderlek i stora delar av landet skulle komma att lägga för det uppställda avverkningsprogrammets realiserande. Huggningar och körningar måste för närvarande utföras under de största besvärligheter. Det måste därför nu föreligga mycket starka skäl för att normalpriset höjes så mycket att det kan inrymma de ökade produktionskostnaderna utom erforderligt rotnetto. Då det inte kan vara riksdagen möjligt att utan utredning därom fastställa med hur stort belopp som normalpriset — sannolikt olika för olika orter och sortiment — skäligen bör höjas, och då det inte heller ligger inom riksdagens möjligheter att avgöra i vilken utsträckning denna förhöjning bör få retroaktiv verkan, d. v. s. komma sådana skogsägare till godo, som redan satt i gång eller fullgjort sina avverkningar, kan riksdagen uppenbarligen blott uttala sig för att regeringen ofördröjligen på nytt tar upp frågan om normalpriserna till dryftande i och för en höjning av dessa.

Under hänvisning till vad ovan anförts hemställa vi,

- a) dels att riksdagen måtte avslå proposition nr 128,
- b) dels att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t begära att Kungl. Maj:t i det nu uppkomna bränsleläget ofördröjligen

vidtar en sådan höjning av normalpriserna å ved, som inrymmer de ökade produktionskostnaderna liksom ett skäligt rot-netto åt skogsägare, allt i syfte att skyndsammast få behövlig avverkning till stånd.

Stockholm den 10 mars 1945.

Oscar Nolin.

Carl Lindmark.

Ragnar Sveningsson.

Andr. Andersson,

Brynolf Stattin.

T. G. v. Seth.

Gisselås.
